

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Admirandvm vindictae divinae theatrvm

Tympe, Matthäus

Monasterii Westphaliae, 1611

H.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51314](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51314)

POENAE ET INFELICES E

tus Hereticorum.

1.
 Hæc pluri-
 bus Cyrill.
 Hierol. ca-
 tech. 6.
 Epiph.
 hæc. 21.
 Euseb. li. 2.
 hist. ca. 14.
 Philast. de
 hæc. c. 3.
 Aug. ep. 86
 de hæc. 1.
 cōtra Fulg.
 Don. c. 23
 Sulp. lib. 2.
 hist.
 Prosp. de
 prom. fs.
 dim. temp.
 c. 23.
 Egesip. de
 excid. hier.
 lib. 3. c. 2.
 Damas. de
 Pontif.
 Sur. to. 2.
 Metaph. 29
 Junij
 Ni. eph. li.
 2. c. 36
 Cedr. in
 comp.

Simon Magus hæresiarcha cum Romæ
 Særa volare vellet, orationibus S. Petri
 iectus ac terræ allisus tibiis fregit, &
 post cum summa ignominia obiit. Cle-
 Romanus (const. lib. 6. c. 9.) ex persona
 rem gestam sic narrat. Pollicitus est se
 volaturum. Cumq; omnes hac de re
 sent, ego seorsus orabam. Itaque sublan-
 monibus volabat sublimis, dicens in ca-
 ascendere, vnde illis bona suppeditatur
 fet. Populo illi veluti Deo clamante
 attollens ego manus in cælum tota me
 plicabam Deo, vt per Iesum Christum
 num frangeret scelestum illum, & dæ-
 vim labefactaret, in fraudem & pernicio-
 minum illo vtentium, illumque perim-
 non occideret sed comminueret. Tunc
 monem intuitus, si Dei, inquam, homo
 Apostolus vero Iesu Christi verus, do-
 pietatis, non erroris eiusmodi vt tu
 impero improbis virtutibus apostatis
 tis, quibus vehitur Simon Magus, vt
 tant suas vires, & ab alto hic decidat
 eorum qui ab ipso decepti sunt. Cumq;
 dicerem, desertus à virtutibus Simon
 magno fragore corruit, vehementerq;
 fus fregit coxendicem & pedum talo-
 Arnobius ait: Viderant (Romani) curi-

monis Magi & quadrigas igneas Petri ore dif-
 flatas, & nominato Christo euanuisse, viderant, inquam, fidentem dijs falsis & ab iisdem
 metuentibus proditum, pondere præcipitatum suo, & cruribus jacuisse præfractis, &c.
 Theodoretus ait: diuinus Petrus fraudis eum pennis nudauit: Maximus Taurinentis Episc.
 dum causam necis Petri & Pauli declarat: Prius effe-
 or, ait, ascendit ad Dominum oratio quàm uolatus, & ante præuenit iusta petitio quàm ini-
 qua præsumptio, ante Petrus in terris positus obtinuit quod petebat, quam Simon perue-
 nit ad caelestia quo tendebat. Tunc igitur Petrus velut uinctum illum de sublimi aëre
 deposuit & quodam præcipitio in saxa illi-
 dens, eius crura confregit, & hoc in opprobri-
 um facti illius, ut qui paulò ante volare tenta-
 uerat subito ambulare non posset, & qui pen-
 as assumpserat, plantas amitteret, &c.
 Manichæus uiuus à Rege Persarum exco-
 muniatus est, nõ ob fidem, sed quia filium Regis
 curaturus occidit. Excoriari (Rex), ait Cyril-
 lus, Manetem lege Persica mandauit, & cor-
 pus quidem reliquum bestijs deuorandum
 tradidit: cutem uero qua tanta illius improbi-
 tatis continebatur tanquam utrem ante portas
 suspendi curauit.
 Montanus, Theodotus, & Prophetissæ eo-
 rum laqueis seipsos necauerunt De his ait
 Claudius Apollinaris Hierapolitanus episco-
 pus istos ferunt spiritus uesani & perditionis im-
 pulsu

Adu. gent. lib. 2.

Hi Apposto-
li o: calio-
ne lapsus
Simonis
Magi a Ne-
rone in car-
cere detrusi
sunt.

2.
Epiph.
hæc. 66.

3.
Euseb. lib. 5
cap. 15.

Mors peccatorum
pessima
Psal. 33. 115.

pulsu commotos sibi laqueo mortem conuulsi, & eundem cum Iuda proditore exitum adeptos constans est fama. De Tuto valde creber est sermo, quomodo eius potestate deturbatus fraudulento seipsum concrediderit, à quo sublimem quando in aërem sublatus ac derepente capitem deiectum miserè ac perditè interferunt. hæc ille,

4.
Interitus
hæresiarum
inglorius.

Donatus jaciens in imperatorem Constantium conuicia, vel in imp. contumeliosus occisus est. Opratus li 3. contra Parm. ait de fonte leuitatis suæ multa maledicta disse, & in munificentiam imp. erga Africanas Ecclesias Iudæ instar infremuisse, &c.

5.
Ruff. lib. 1.
ca. 13. Gaudent ep. ad Paulum.
Athan. orat. 1. contra Arianos.
Epiph. hæ. 68. & 69.
Sozom. li. 2. c. 28.

Arius cum Constantinopoli in Ecclesiam intrare vellet, subito motu (solutione) latrinas publicas accessit, & simul cum mentis intestina omnia & animam vitia effudit. Cum enim Constantinus Magnus eum explorari iuberet (in Synodo Constantinopolitana) num reuera abiecta penitentia perfidia eadem cum ceteris orthodoxis crederet, & ipse ad horam profiteri Concilium Nicænam fidem in promptu habens suo chirographo scriptam atque subscripserit, ne munitam offerret Constantino, hoc in obitu eius perfidiam atque periurium ostendit. est Deus. Timor, ait Socrates (lib. 1. cap. 1) conscientia sceleris exortus, Arium opprobriis cuius vi laxatus aluus, &c. Athanas. ep. ad

rapionem fratrem ait, Arium antequam inter-
 stina cum vita profudit Constantino iureiu-
 rando affirmasse se Catholicam fidem cole-
 re, à Constantino autem audiuisse; Si recta est
 fides tua bene iurasti; Si autem impia est, & ta-
 men iurasti, Deus pro iuramento cõdemnet.
 deinde cum vellet Arius vi in Ecclesiam in-
 trare, scribit ibidem Athanasius S. Alexan-
 drum Episcopum Constantinopolitanum o-
 rasse Deum, vt si permitteret Arium ingredi
 Ecclesiam, tolleretur se de hoc mundo, sin au-
 tem Ecclesiæ parceret, tolleretur Arium. Non
 igitur casu factum fuit, vt tam fœda morte
 Arius extingueretur, sed plane Dei prou-
 dentia singulari, qui ea ratione implere vo-
 luit & pij principis comminationem & S.
 Pontificis orationem, ipse Dominus, inquit
 Athanas. iudicem se præbens Arianam hære-
 sim condemnauit. Et persuadeo inquit, mi-
 hi cognito mortis eius miraculo non ausu-
 ros esse qui prius dubij erant rem denuo in
 dubium vocare, sitne Ariana hæresis Deo
 odiosa, an non. S. Patres nonnulli hunc pro-
 brosum exitum Arii comparant fini Iudæ.
 Gregor. Nazianz. ait: Arius petulantis & ef-
 frenatæ linguæ poenas dedit, in obscenis &
 impuris locis extinctus, atque orationis (pre-
 cum Alexandri Episcopi Constantino-
 pol.) non morbi, viribus oppressus, ac Iu-
 dæ instar disruptus in eadem Verbi prodi-
 tione,

Ad Sera-
 pionem.

In laud.
 Athan.

De fide ad
Gratianū
imp. lib. 1.
c. 2.

Act. 2.

6.

Socr. lib. 2.
cap. 13.

3 Reg. 21.

S. Ambr. Cui, ait, ergo credimus, Ioanni
Christi pectore recumbenti, an Ario inter
fusa sua viserna volutanti? vt agnoscerem
similem Iudæ proditoris Arij quoque
perfidiam, quem similis pœna damnauit
fusa sunt enim & Arij viscera, pudet dicere
hi, atq; ita crepuit medius prostratus in
em, ea quibus Christum negauerat fœda
pollutus, &c. S. Gaudentius D. Ambrosii
qualis: Execrabilis Arius, inquit, qui cum
nenato corde Catholicæ fidei confessionem
simularer, ambiens in amicitiam Regis
gradum presbyterij, vnde merito pulsus
rat, reuocari, ad similitudinem Iudæ tra
ris crepuit medius, & effusa sunt omnia vi
ra eius, ne sub tegumento ouis lupo adde
randum gregem Domini introiret.

Anno Christi 342. cum scripta ab Eusebio
Nicomediensi (jam Episcopo Constanti
politano) Ariano, ex Antiochena Synodo
Iulium Romanum Pontificem per legatos
Elpidium & Philoxenum contumaces lim
nondum Romam perlata essent, ipse Eusebius
us qui Romanæ Ecclesiæ iudicium subre
gerat ad diuini examinis seueritatem mot
us, inuitus licet, venire compellitur. Viscer
non sine admiratione summæ Dei erga h
nes delinquentes patientiæ diu toleratus
lestissimus omnium hominum, bis apoll
in omnes contumeliosus, blasphemus, v
tyrannus & instar Achab. At tandem ex

vira sublatus est, cuius labor in eo potissimum fuit, vt nuper credentes imperatores à Catholica fide diuelleret, quod licet frustra tentasset in Constantino, in Cōstantio tamen factus est voti compos, cuius opera extincta in Concilio Nicæno hæresis Ariana reuixit, ex qua vniuersus prope Christianorum orbis incendio conflagrauit. & cuius fuerat cum Ario auctor atque defensor, post sublatum eundem Arium eximius extitit propagator. Hic, inquam, tam diu patienter à Deo toleratus, tunc cum blasphemix & pertinaciæ cornua in ipsam Ecclesiam Romanam erexit, ex hac vita infelix recedere, & ad horrendum iustitiæ diuinæ tribunal se sistere coactus est.

Maximus Episcopus Neapolis in Campania exilium subire coactus ab Arianis in Zosimum suo loco suffectum anathematis sententiam tulit, quæ nequaquam incassum abiit, sed inuasorem alienæ sedis ita perculit, vt cæteris fieret in exemplum contempti numinis, fidei temeratæ, ac temeritatis præsumptæ. Nam ex eo tempore cum coacto populo peragere vellet Ecclesiasticas functiones atque obire sacra, inter ipsa verba sacerdotalia eius lingua protenditur, nec valuit eam amplius reuocare intra oris meatum, eo quod cōtra modum nature extra os penderet, vt boui anhelato. Qui vt vidit se linguæ officium perdisse, egreditur basilicam, & (res mira) foris verum in officium linguæ reuocata est. Hoc ipsum toties

De scism.
Vrf. &
Damaf.
Pl. 65 Mag
nus Domi
nus & terri
bilis in cō
silijs super
filios ho
minum.

8.

passus est, quoties in basilicam diuersis diebus intrare tentauit. Tandem cessit episcopus ut pristinum sibi officium lingue integre haberet. Hæc Marcellinus, addens: Non antiquas referimus, nam & Zosimus hoc corpore est, vsu lingue non amittens, quam maluit cum amissione Episcopatus uere dolens suis impietatibus.

Quo tempore à Constantio imp. adimebatur diuinitas Filio Dei, eodem tempore ab ipso imperium abripiebatur, cum in Iulij Iulianus à militibus alias acclamatus imperator eligeretur, & quantumlibet uolens cogere imperare, à quo erat anathematizatus (Christi 361) Orientali quoque imperio exuendus, & uita, nisi eum mors citior excisisset.

9.

Ammian.
lib. 22.

Georgius Episcopus Arianus Alexandria Anno Christi 362. sub Iuliano imperatore gentilibus dire vexatus est, eoque modo vindicta licet sero respexit tandem in se ipsum stitissimum omnium hominum, & totius orbis sumque cladium aduersus Catholicos summum & immissarum auctorem. Qui enim prætorum amplissimo comitatu adeo gloriose in Syria Episcopus olim ingressus est, Alexandria in eam, anno Christi prædicto discerptus & inunctus, instar sarcinæ funibus cum prætoribus & Comite complicatus super camelum in mediam urbem sublimis conspicuus & in publicis est sublatus ad lacus. Dignum prætorum

sibi congruens fastigiū accepit impietas, nempe cameli tergum, quod quidem animal alias hero proficuum gestatione Georgij adeo cōtaminatum putatum est & redditum execrandum, vt ipsum cum Georgio ac socijs Alexandrini combusserint. Estq; vetus illud de Aman & Mardocheo representatum in Georgio & Athanasio spectaculum, cum alter è summo fastigio honoris & dignitatis ad infame turpissimumq; supplicium reperiatur ad dictus, alter vero è faucibus mortis ereptus ad regium triumphum sit euectus: apparuitque quam facile sit in conspectu Domini subito honestare pauperem, patefactumque est quo honore affectus sit quem summus omnium Rex statuit honorare.

Cum Iulianus Saba monachus per Cyrum (quæ ciuitas duorum dierum itinere ab Antiochia distat) iter faceret, diuertit ad eadem martyris Dionysij. Qui illic vero Dei cultui & rectæ religioni præerant conuenientes supplicarunt, vt sibi opem ferret, exitium præuisum expectantibus, dicebant enim Asterium, qui in sophistica & falsa disserendi arte fuerat educatus & se in hæreticorum Ecclesiam iniecerat, & Episcopale munus assecutus erat, falsum acriter defendere, & improbo vti artificio aduersus veritatem; Et veremur, inquietant, ne facundia velut quadã esca falsum cõtegens, & nexus syllogismorū tanquam quẽdam retia extendēs, capiat multos ex simpliciorib.

Socr. lib. 3. ca. 2.
 Greg. Naz. in laud. Athan. Epiph. hæc 76.
 Soz lib. 3. cap. 7.
 Eccl. 11.

10.
 Theod. in Philoth. cap. 2.

ea enim de causa fuit ab aduersarijs acceptus. Senex autem, estote. inquit, bono animo, & Deo nobiscum supplicate, orationem & corporis afflictionem precibus adiuuantes His Deum sic rogantibus, vno die diem festum ac celebrem, quo verba certaturus falsi defensor & hostis veritatis, iudicatus immissam accepit plagam, & cum tantum die agrotasset, excessit è viuis: ut est probabile, vocem audiens, stulte huc est animam tuam à te repetent, quæ parasti retia & laqueos ijs tu implicaberis non alij.

Senex ex-
sufflans A-
rij facem
extinguit
Luc. 12.

II.

Valens imp. Arianus viuis à Gothis Arianis crematus est, nam fugiens sagittatus est, delatusq; à suis fuit in agrum famam quam intus oclusam cū expugnari bari (in prædam effusi) & terere temere utile sibi putarent, suppositis lignis & incenderunt. Cum vnus è comitibus intus imperatori è fenestra elapsus ardentibus nunciauit imperatorem, incurrit Valens propheticam illam indignationis uinæ poenam: Sicut ignis qui comburentiam, & sicut flamma comburens montes persequeris illos in tempestate tua, & in re tuo conturbabis eos. Nicephorus ait um agentem Constantinopoli monachum ipsa hora qua male periit Valens diuinitum spiritu dixisse, Nunc Valens ignetur, & nares profluentem ab eo ingran-

Ruff. lib. 2.

c. 13.

Socr. lib. 4.

c. vlt.

Soz. lib. 6.

c. vlt.

Theod. lib.

4. c. 31.

Zonar. an-

nal. lib. 3.

Psal. 82.

li. 11. c. 50.

dorem sentiunt. S. Hieronymus: Valens, in- Epist. 3.
quit, Gothico bello victus in Thracia eun-
dem locum mortis habuit & sepulchri. Et: in Chron.
cum sagitta saucius fugeret, & ob dolorem ni-
mum saepe equo laberetur ad cuiusdam vil-
lulae casam deportatus est, quo persequenti-
tibus barbaris & incensa domo, sepultura
quoque caruit. Chrysostomus de ipso ait: vna
cum jis omnibus quos secum habebat com-
bustus est, nec viris solum sed etiam equis, &
trabibus & muris & omnia in vnum atq; eun-
dem cinerem abierunt. Orosius de eodem: lib. 7. c. 33.
Pagani, inquit, palam peruidet persecuto-
rem Ecclesiarum fuisse punitum. Vnus Deus
vnam fidem tradidit, vnam Ecclesiam toto
orbe diffudit, hanc aspicit, hanc diligit, hanc al. diffun-
defendit. Quolibet se quisquis nomine tegat, dit.
si huic non sociatur, alienus: si hanc impugnat,
inimicus est. Consolentur se gentiles in quan-
tum volunt, Iudaeorum haereticorumq; sup-
plicijs, tantum & vnum Deum esse, & eundem
personarum acceptorem non esse, vel ex hac
potissimum Valentis extincti probatione fa-
teantur. Gothi antea per legatos supplices
poposcerunt, vt illis Episcopi, a quibus Chri-
stianae fidei regulam discerent, mitterentur,
Valens imp. exitiabili prauitate doctores A-
riani dogmatis misit. Gothi primae fidei ru-
dimentum quod acceperet tenuerunt. Itaque
iusto dei iudicio ipsi eum viuum incende-
runt qui propter eum etiam mortui vitio er-
roris

Quos ad se-
ctam Aria-
nam capes-
sendam ce-
git, ab istis
flammas
vltimis
crematur.

Theod. li.
4.c. 29.

li. 4.c. 30.

roris arsi sunt. Hæc Oros. Recte ergo
ianus dux pius dixerat Valenti: Tu ipse
didisti victoriam, qui contra Deum aciem
struere non desinis, & ita eius auxilium
baris concilias; nam abs te oppugnatus
adiungit. atque Deum semper sequitur
etoria, & ad eos accedit quibus Deus
cem præbet. Non nosti quos viros Ecce
expuleris, & quibus eas tradideris? Ferre
Hacium monachum vbi vidit Valentem
exercitu egredi contenta voce ei dixit
proficisceris, o Imperator, qui auxilium
contra quem bellum geris, prorsus desinas
es? Nam quoniam tu multorum lingua
blasphemias aduersus eum loquendas
sti, & pios laudibus illum celebrantes
sijs exturbasti, idcirco ille barbaros ad
te concitauit. Desine igitur tu bellum
tra eum facere, & ipse bellum contra te
motum sedabit. Redde gregibus optimis
stores, & victoriam facile reportabis. Quod
si his omnibus neglectis bellum suscipias
rum euentu experiere, quàm durum est
tra stimulos calcitrare. Nam neque ipse re
têris, & exercitum propterea amittes. Com
modum iratus imp. Reuertar, inquit,
interficiam, falsæque prædictionis pro
abs te repetam, Tum ille, minas neutiquam
veritus, clara voce, eneca, inquit, si
falsi me dixisse deprehenderis. Hæc Theod.
dor.

Nestorius lingua impia à vermibus consumpta miserrime interiit. Euagrius ait eius linguam vermibus exesam esse, sicq; cū huius vitę miserijs ad grauiora supplicia iusto Dei iudicio infligenda eaque sempiterna migrasse. Theodorus Lector addit totum eius corpus putredine fuisse consumptum. idem affirmat Cedrenus (cum lingua totum computruisse corpus) eadem tradit Nicephor. lib.

12.

li. 1. c. 7.
vide locū
de Maria.

in Colle.

ctan.

Compēd.

in Theod.

min.

Hunericus Rex VVandalorum Arianus & persecutor Ecclesię vermibus toto corpore scatenus consumptus est.

13.

Tempore Leonis Iconomachi pestilentia, consequta combultionem imaginum in foro Constantinopolitano, trecenta millia hominum sustulit Constantinopoli. Matthæus Palmerius in Chron.

14.

Anno Christi 386. cum per miraculum S. Ioannis Chrysofomi Antiochię multi Marcionitę haretici essent conuersi, alij Marcionitę eum præstigiatorem & Magum appellabant, & plurimis alijs contumelijs afficiebant. Ille vero tantum abfuit vt vel minimum curaret cõtumelias vt eis potius similiter atq; Dominus gloriaretur, diuinitus tamē immisam calamitatē ad eos mox esse venturā prædixit. ideo paucis post diebus cum magnus fuisset terrę motus Antiochię ipsa domus quę Marcionitarū susceperat cōgregationem

15.

Chrysof.

tom. 1. ex

Metaphr.

& Leo

imp. in en.

comio.

COR-

corruens, & domus quoque plurimæ
 qui eadem sentiebant labefactatæ per
 incredibilem eorum multitudinem. Er
 aperte ostendebat eam diuinitus im
 fuisse calamitatem, cum tanta perijisset
 tudo eorum qui malè sentiebant, null
 thodoxæ fidei simul cum eis perijt.

16.

Theodosius imp. Valentinianum
 rem à matre Iustina Ariana impietate
 ptum Catholicæ reddidit disciplinæ.
 dens illi ea de causa ipsum comeruisset
 ximo è regno depelli quod inhærens
 fidem Catholicam depulisset. Re itat
 Theodosij ad Valentinianum Suidas
 ait: Dicebat ei imperatoriam aciem stant
 armis sed iustis causis. Et noui, inquit
 giosissimos imperatores quiescente e
 victoriam obtinuisse, &c. Valentinian
 ter tuus feliciter imperium & ab hostib
 sum gubernauit, Deo eum defendente
 merabilibus prælijs victor, multis &
 barbaris sublati. Valens vero patru
 deum diuellens inquinauit Ecclesiam
 profanus cæde sanctorum & sacerdot
 legatione, diuinæq; prouidentia à Gode
 pugnatus combustus est. Recte Christi
 lit is qui non immerito te eiecit. incre
 tua Maximo facultatem dedit, &c.
 Suidas. Nota autem quod ubi fides
 Catholica, ibi regna maioribus in dies
 augmentis ad posteros sint transmissa

quibus autem hæresis alta radice fixa coaluit, ipsa penitus sint collapsa & è terris quas occupant euulsa, vt Gothorum, Vandalorum, Erulorum, Alanorum, Sueuorū, & Gipedarum; iuxta illam Domini prædictionem: omnis plátatio quam non plantauit pater meus eradicabitur.

Matth. 15.

17.

Donatistæ è cælo in eorum præcordia immissa vindicta, mente turbati, furore perciti, à prauo dæmone agitati, quouis prætextu vel desperatione adacti, vel falsa spe meliorum illecti, ipsi sibi spontanei carnifices fiebant, collo laqueos iniiciebant, gladios in sua peccata conuertebant, venena sitiebant, præcipitia vel flumina, vel ignes ad necem quærebant, & ad quoscunque oblatos sibi interitus modos obuijs manibus occurrebant, sicque infelicissimi homines appetebant mortem & oppetebant auidius quam alij vitam. Tali, vltimè crescente numine, quos iudex legum vindex non plexit, mulctati sunt supplicio, vt amantissimæ quadam offusi caligine, prætextu martyrii ipsi sibi violentas manus inferrent, vel ad infligendum vltimum sibi supplicium alios rogerent. Theodor. li. 4. de fab. hæ. lepidam refert historiam de ipsorum in affectando martyrio insania, dum ait: cum permulti ex Phasianorum adipati, in generosum quendam iuuenem incidissent, deinde nudum ensẽ ei porrexissent, iusserunt vt eis offerret vulnera, & se eum interfectorum mitteret.

De Donatistis in seipso sicut in seipso Basiliensi. Anno Chr. 394. Aug. in Ioan. tract. 11 & li. 1 contra Gaudet. c. 28. & de vnit. eccl. c. 19. & Philastr. de hæ. c. 86.

Sibi ipsi carnifices facti à seipsis passi sunt persecutionem.

K nati

Nullus tyrannus va-
luisse ad
eo crude-
les pœnas
de ipsorū
sceleribus
sumere at-
que ipsi si-
bi sponte
ferali ani-
mo intule-
re.

18.

19.

Baton.

Anno

Chr. 406.

Quomodo
compressa
penitus sic
hæresis Vi-
gilantij.

Psal 95.

nati sunt, nisi imperatum faceret, is autem
xit, se vereri, ne aliquibus occisis qui super-
sent pœnitentia ducti pœnam cœdis ab eo
gerent. Oportere itaq; prius vnicuique
vinculum imponere, deinde sic ense m-
re. Cum illi acquieuisent & vincula acce-
sent, cum virgis omnes cecidisset, eos
relinquens abiit, &c.

Anno Christi 403. cum Porphyrius
zensis Episcopus cum Iulia muliere Ma-
chæa disputasset, & illa consuetas in Deo
xisset blasphemias, (ait M. Diaconus) Sa-
phyrus dixit, Deus percutiat linguam
& obstruat ostium ne loquatur blasphemias.
Statim ergo cœpit Iulia tremere, & in
vultu, & manens in extasi lōgo tempore
loquebatur, sed erat muta & immobilis
bens apertos oculos, tandem emisit animum
profecta ad tenebras quas in honore
rat (secundum Manichæorum disciplinam)

Infamis Vigilantij hæresis, breuibus
ronymi scriptionem haud est verita-
put attollere amplius ausa non fuerit.
nim ea est natura hæreticorum, ut vici-
re sciant & dent manus ratione conuicti
prostrati licet pertinaciori audacia
restituantque acriora certamina. Unde
accidit vt permulta sæcula fileret? Ten-
Deus in consilijs super filios hominum
uit gentes ab extremis terræ immisit
lias, in eamq; potissimum partem gra-

uit, in qua hæresis nefanda plātata est: adeo vt sub barbarico gladio magis de vita tuenda cōtendere quàm de dogmatibus licuerit disputare. Creduntur autē à barbaris illi esse sublato quorū nulla vnquam fuit postea vox audita.

Religio sancte pieq; culta custos est vindicq; auctrix & propagatrix imperij; contra vero ex læsa religione & fide Catholica hæresibus lancinata prauisq; moribus labefactata, vt lædatur, atteratur, prorsusq; destruat imperium effici consuevit. Sic quousq; Heraclius imp. cultor fuit & custos Catholicæ pietatis, Deum expertus est Romani imperij vindicem & defensorem, hostiumq; fortissimorum expugnatorem. Vbi vero à Catholica fide deflexit, & ipse recessit pariter ab eo Deus in eius vindictam hostibus hærens. Magno ergo fragore maxima ex parte est collapsum imperium orientis dum Heraclius desciiuit ob hæresim Monothelitarum à communicatione Apostolicę sedis. spoliatus Aegypto Syriaq; à Sarracenis. Stilla autē ex qua diluuium oriētem obruens emanauit, hinc fluere cœpit, quod imp. quendam damnatū Eutyechianum ad colloquium curiosè & libenter magno suo dāno admittit, prohibente Apostolo eiusmodi sceleratis nec breuem quidem salutationē, Aue scil. impertiendā. Hinc omne prouenisse malū principibus Christianis, Cōstantio, Valenti, Theodosio iuniori, Iustiniano, & Heraclio, ipsa declararunt euenta.

K a Quod

Pereuns
Vigilan-
tiani.

20.

Baron.

Anno

Chr. 619.

Quibus au-

xilijs impo-

riū ful-

ciatur, vt

vindicetur

à barbaris,

& illis om-

nibus do-

minetur,

quibus ve-

causis mi-

nuatur, &

in nihilum

redigatur.

Idem de-

monstratū

est de Iusti-

niāo imp.

loco de

pœnis lai-

corū qui de

reb. Eccl.

decernere

voluerunt.

2. Ioan. Si

qs venit, 26.

21. **Bar. Anno
Chr. 713.** Quodnam tam grande potuit præ-
peccatum vt magnâ ira Dei traderetur Hi-
nia Sarracenis? Sicut, cum Iudæi confregis-
catenas ligneas, iussus est Hieremias facere
ferreas quæ frangi non possent: ita Hispani
iugum Christi respuerant, cogebantur sub
iugum ferreum Pharaonis, qui, inquam
bedientia se subduxere Apostolicæ sedis
Dei sententia factum est vt subderentur
pijs Sarracenis. Nullum enim potest di-
sistere regnum quod non innititur super-
tram.
22. **Martyrolo-
gium Sa-
cramenta-
riorum,** 11. Octob. anni 1531. in Heluetia pugna
prima acie contra apostolorum Patrum
suorum doctrinam à pauculis Catholicis
plurimis Sacramentarijs miserè truci-
concrematus inque cineres reddactus
ricus Zvvinglius.
23. **Noctu im-
prouisa
morte
strangula-
tus.** Ioannes Oecolampadius apostata
chus & maritus, circa annum fere 1528. in
gus Basileæ, in qua vrbe primus Caluan-
doctrinæ fuerat author, suffocatus à Sathana
Luther. asserit in lib. de Missa priuata) m-
digna vitæ meritis expirauit. Lutherus
bebat sibi esse exploratissimum Oecolan-
dium igneis Diaboli telis esse confossum
24. Carolstadius anno 1530. strangulatus
uiniano numine alacer ad ollas Vulcani
seu inferas sedes, perrexit, vt refert Eras-
Alberus.
25. Ioan. Calvin. pedicularimorbosis (v-

mibus totum eius corpus peruadētibus, &c.) consumptus, inter blasphemias voces, quibus diei quem vnquam vel studijs vel scriptionibus impendit, Deoq; vero, maledixit ac dæmones inuocauit, animam orci potenti an. 1567. commisit (Bolfecus in vita Calu. ca. 22.). Hoc pediculari morbo Dei hostes qui diuinum honorem & gloriam inuaserant sibiq; usurparant vexatos punitosq; legimus. Sic Honorius 2. VVandalorum Rex postquam Ecclesiam annos octo persecutus fuerat, hoc morbo periit. Sic Arnulphus imp. magnus templorum violator; sic Maximianus immanissimus Christianorum hostis: sic Antiochus Epiphanes homo summè nefarius qui templo Hierosolymitano nefarie expilato ad veri Dei cōtemptum, Iouis in illo simulachrum statuit & erexit: sic crudelis Herodes, qui innocentes pueros sustulit sibiq; Dei honorem & titulum usurpauit, sic inquam, homines nefarii & scelerati à vermibus corrosi extincti sunt, diuina maiestate in arrogantes per extremæ vilitatis vermiculos animaduertente. Beza scriptum reliquit Caluinum totos 4 annos nouem morbis durissimis miserrimè excruciatum esse, demum pediculis vndique scadentibus exesum infelicissime ac turpissime obiisse.

Bernardus Rotmannus, vulgo Stutenbernt (quod albos in manica panes circumferret & cœnam Calvinisticam sumpturis daret) à Catholicis

27.

K 3

tho-

tholicis Monasteriū Metropolim VVestphaliæ (ab ipso misere seductā) capientibus, didide vestitus (vestitu factō ex vestibus Ecclesię) cæsus in pugna seu confictu sudidum è turri vrbs altissima candentes cipes socijs impactas euasit, anno 1535.

27.
Surius in
Chronicis
an. 1544.

Inopinata
Dei vltio.

Gallus quidam concionator sacra-
mentarius, nomine Petrus Brulius, A-
torato proficiscitur Tornacum, Nerui-
in signe oppidum, & primum apud Tor-
ses, inde apud Insulanos Flandriæ vrben-
uatim spargit virus sacramentarium. vbi
nacum redijt, ab amicis per murū fune de-
titur, sed cælesti eū vltione persequente,
humi sedet quidam submissa voce ex mu-
saluté precatur, at simul saxo è muro re-
sedentis crus perfringit. Tum miser ille de-
rem cruris & frigus hyemis (erat enim No-
cunda diēs) non ferens, voces dat lamenta-
les, sic q̄; se ipsum prodit vigilibus, qui mor-
currunt, & hominem in carcerem includunt.
Nó diu post flammis exurit. Felicius
ro Paulus Apostolus olim elapsus, totū
dum Christi Euangelio compleuit, idem
natus non defuit Brulio, sed longe dispa-
sa non eosdem habuit successus. Hanc hist-
am scribit D. Tilmannus Bredenb. lib. 7.
lat. sacr. cap. 13. se audiuisse Louanij ex do-
viro M. Leone Tornacensi, Theologo
1564. antequam Surius sua Chronica eu-
set,

Mulier quaedam erat Catholica habens Vi-
rum hæreticum, ad quam cū venisset presby-
ter valde Catholicus, ait mulier ad virum su-
um: Rogo, &c. præparatum dignis impendijs
prandium epulemur cum eo, &c. Aduenit &
hæreticorum presbyter, dixitq; vir mulieri:
duplicata est lætitia hodie, eo quod sint sacer-
dotes vtriusq; religionis in domo nostra, &c.
ad presbyterum hæreticum dixit: deposito
ferculo tu celerius signare festines, &c. veni-
ente disco cū oleis signavit hæreticus, &c.
& exhibito alio cibo sumpsit (ex mādato mu-
lieris) Catholicus: in secundo & tertio ferculo
similiter fecit hæreticus, quarto exhibito, &c.
festinans hæreticus, &c. illud signat & feruen-
tem cibū velociter deglutit, vnde protinus
accenso pectore æstare ccepit, emissoq; cum
suspirio immenso ventris strepitu nequā spi-
ritum exhalauit, &c. Vir conuersus ad fidem
Catholicam, &c. integram hiltoriam pete ex
c. 21 lib. 7. Sac. collat. D. Bredenbachij.

Fuit mihi (inquit Matthias Bredenbachius)
in hac Schola Embricensi laborum socius Pe-
trus Homphæus ingenij acumine ac lingua v-
traq; clarus, pastor quondam in pago ad Rhe-
ni ripam, &c. is aliquando è sua patria nauigio
descendens secum habuit præter cæteros in
eadem naue duos monachos, Hos cum qui-
dam factionis Lutheranae miris contumelijs,
conuitijs, & disputandi contentionibus exa-
gitarer, alter monachorum placidis quidem

Greg. Tu-
ron li. 1. de
glor. matt.
c. 80.
Punitur
deisor vel
ululor.

Mos in Eca-
lesia erat
vt nemo
Catholicus
participa-
ret benedi-
ctionibus
hæretico-
rum.
Præsenta-
neum pa-
uendum qd
Dei iudicio
um.

29.
In Apolo-
gia libri de
diffidijs
Eecl. Com-
pon.

verbis sed rationibus tam grauibz obui
vt ille nihil haberet quod contradicere
pit itaq; deuouendo se inficiari vera esse
dicerentur à monacho. Si, inquit, ista se
bent, perdat me subitanea morte hoc
Deus, atque vna cum ipso verbo efflam
mam.

30.
Ex historia
belli Lugo-
nici.

Erat Torpati circa annum Domini
quidam Lutherane doctrinae præcolle
nus versutus & facundus in abducendis bo
nibus à Catholicismo ad Lutheranismum
nisq; triginta summum egerat illius doctri
præconem. Hic pellione VVitteberg
Lutherana dogmata primum docente,
chus erat Minorita, iuuenis, at pro
concionibus non in exercitatus, acced
lionem, offert illi suam in propagand
theranis dogmatibus opem, & monast
cucullum in publica concione se abiecit
pollicetur. Pellio eum in cooperarium
pit, negotiatores nouo habitu eum do
virginem monasticam in vxorem adiung
præficitur vasis argenteis Ecclesie in
pauperum custodiendis. Pellione ex
cedete paulatim magnam auctoritatem
omnes sibi conciliat, vt solus nobilium
tes baptizaret. magnam opum diuitiarum
vim congerit, mercatur prædia, domos,
in liberorum subsidium, primaq; atq;
secunda vxore demortua tertiam ducit
rum anno 1554. graui morbo corripiuntur

dignum
parellâ o
perculum.

Matth. 16.
quid pro
de homi
ni &c.

sex die
damna
reliq
ranor
noxio
horrib
bus, d
halat,
Io
Arianu
nitate
pena c
enim c
dam cu
feremi
num in
appreh
cum di
tum, pe
centem
lentilli
rius con
tem co
ius gest
innotui
Cum
Arianu
& suo e
metuen
extincti
acceder

sex diebus elapsis horrenda voce exclamat se damnatum, nullam salutis consequendæ spem reliquam, & quotquot isti voluptariæ Lutheranorum sectæ sese dederant damnationi obnoxios esse, atque ita toruo aspectu & oculis horribiliter flammarum in modum lucentibus, desperabundus extremum spiritum exhalat,

Ioannes Damascenus refert Olympium Arianum cum in balneo Catholicis SS. Trinitatem confitentibus insultaret admirabili poena diuinitus percussus interiisse. ex aqua enim calida postquam descendisset in frigidam cum eiulatu dixit: miseremini mei, miseremini, suasq; carnes exsculpens ossa etiam in partes deducebat. qui circa eum erant apprehensum inuoluerunt sindone, quibus cum dixisset, virum vidi niueis vestibus indutum, permiscens tres in aures lupini, & dicentem mihi esto blasphemus, & cum vellet illi ab eo reuellerè sindonem, carnem totius corporis simul auulserunt, atq; ita in mortem concedens reddidit spiritum. Rei huius gesta fama toto propemodum imperio innotuit.

Cum in vrbe Spoletana Longobardorum Arianus Episcopus Ecclesiam S. Pauli intrare & suo errori eam dedicare vellet Catholici metuentes, Ecclesiam, lampadibus omnibus extinctis, diligentissime clauserunt, sed cum accederet Arianus, cum suorum grege impe-

K 3 tum

Disce quæ periculosum sit ab vnitate Ecclesie ad nouas doctrinas deficere.

31.

Orat. 3. de Venerat. SS. imaginum.

Punitur blasphemus in SS. Trinit.

30.

P. Bellarm. lib. 1. de Christo c. 12. ex lib. 3. dial. Greg. cap. 29.

tum facturus, continuo omnes portae
magno fragore edito per se patuerunt, &
so cœlitus lumine, lampades omnes accen-
sunt, sed simul cæcitate Episcopus percussus
est, tantoque terrore omnes affecti ut in-
ausi non fuerint, sed Episcopum suum cæcitate
effectum in domum suâ confusi retulerunt.

31. Ebion hæresiarcha balnei improbitate
oppressus est & contritus, Epiphanio te-
stis.

32. Marcus Ephelinus qui Concilio Florentino
semper obstitit eructâs ex ore stercore
huiusmodi namq; incidit morbum) dicitur
cruciatibus afflictus interijt.

33. Lutherus cum vespere laute cenâ
lectus somno se dedisset ea nocte suffocatus
interijt. Thomas Bozius de signis Ecclesiæ
figno 96. c. 3. recēdens infelices obitus hæresi-
archarū; audiui, ait, haud ita pridē cōper-
testimonio sui familiaris qui tū puer illi
uiebat, & superioribus annis ad nostras
cepit, Lutherū sibi metipsi laqueo iniecit
cē miserrimā attulisse, sed datū protinus
cētis domesticis rei cōscijs iurandū ne
diuulgarent, ob honorem adiecere Euangeli-
um.

34. Bucero dicūt (ait idem Bozius) animam
nē agenti astitisse dæmona horrendū quod
ctos astantes timore exanimarit, à quo
mam auheret secum, fuerit percussus
lecto deturbatus, effulis per cubiculū
huc illuc visceribus multisq; cruciatibus
animatus exspirauit.

Zeno imp. hereticus cum morbo comitiali correptus fuisset ab Ariadna vxore viuus est sepultus, custodibusq; appositis ne educi posset, vbi euigilauit, manus prae rabie corrolit & decessit. Anastas. imp. Eutychanus & Acephalus cu didicisset ex oraculo quodam sibi igne pereundum cisternam in palatio effodit, in quam suborto incendio recipere se posset, sed fulmine improviso ictus & ambustus interiit.

Iustinian. imp. post illata vim Syluerio & Vigilio Potificib. nullo no calamitatis genere exagitatus est. & postquam in heresin Aphoto docitaru incidisset, in insania versus, ait Socrates, subitoq; morbo perculsus, e vita migravit.

Heracionæ imp heretico Heraclij (Monothelite, de quo vi. indicē) filio, & impietatis heredi nasus praefectus, Martine vxori abscissa lingua, ambo priuati imperio, & in exilium missi.

Constans imp. Monothelita a domestico suo dum lauaretur in balneo est necatus.

Iustiniano minori ex eadem haeresi nasus est praefectus, & ipse in exilium eiectus, respiciens ab haeresi imperium recepit.

Philippicus Iconomachus a Senatoribus nonnullis imperio & luminibus est priuatus.

Leo etiam Iconomachus ex intestinorum morbo animam (ait Zonaras tom. 3.) infelicitate eructauit, & hoc imperante Sarraceni Byzantium obsedere, Thraciam late sunt populati totam vero Asiam ceperunt,

35.

Boz. us sig-
no 97. c. 4.
re. ensens
infelices
exitus here-
ticorum.
imp. & Re-
gum refert
multa alia
ex. mpla
g. aeorum
imp. &
haeret. Re-
gum.
Zedr. Zon.
paul. diag.

37.

Heracleo-
nas.

38.

39.

40.

41.

1.
Ammian.
lib. 22.
Anno
Chr. 337.

lib. 2.

Incertum
est an vel
vbi fuerit,
humili sala-
tem, sepul-
tura dona-
tus.

2.

A Blaius humili loco natus & plane-
tario ratoris Constantij socrer euaserit, filiam
suam Olympiadem Constanti Augusto
stantij fratri sponndit vxorem, quam
so Constante, Constantius nuptui tra-
Arsaci Armeniæ Regi. Merito autem
natus fuit pila fortunæ. quia ad tantam
tudinem cum esset prouectus rursus
ac miserando casu deorsum demissus est.
eo hæc Zosimus: Ablaius Præfectus Per-
rio necatus est, ipsa vindicta merita homi-
pœnâ multatæ, qui per insidias Sopatro-
losopho mortem machinatus fuisset, de
Constantini familiaritatem inuideret.
huius nece & infelicissimo fine Euna-
Constantinus reliquit filium Constanti-
Ablauio, qui cum imperium æquo iure
ret postquam paternum successionis im-
um cum Constante & Constantino fratre
suscepisset. Sed Constantius Ablaium
rio exuit, & ex vrbe patris nomen præ-
te percussores non paucos submisit. Illi
cta manu virum adorti pro stola purp-
necem illi purpuream obtulerunt, frustis
dissecto in modum pecudis quæ publico
pulo conciditur.

Magentius atque Decentius, vindictam
de innoxio Constantis imp. sanguine exp-

te numine, miserrime periere. Magnentius enim diuersis antea exagitatus prælijs, vltimo tandem certamine exercitu cæso ac penitus profligato desperatione melioris fortunæ sibi ipsi mortem consciuit, gladio se transfuerens. Decentius eius frater quem crearat Cæsarem, impacto sibi laqueo vitam finiuit. hunc finem crudelium tyrannorum libidine imperandi fas omne iulq; calcantium pluribus narrat Zosimus lib. 2.

3. Dometius SS. monachus Christianus, natione Persa, in Iulianum apostatam contra Persas bellum gerentem magna constantia insurrexit exprobrans apostatiam, qua desertor pietatis factus pro dæmonibus bellum gereret aduersus sanctos, quod indigno ille perferens animo, mox ipsum cum duobus eius discipulis lapidibus iussit occidi, victoriam putans auspiciatam de Persis nece hominis Persæ, sed contrarium plane accidit, cum victus potius à Persis monachis, eorum sanguinem pro Persis pugnantem, senserit aduersarium, vinctiq; cœperit cum se vincere inferendo illis necem exultimauit.

4. Maximus tyrannus innocentis Gratiani imp. sanguinis reus cum Aquileiæ à Theodosio imp. obsideretur à suis militibus captus & insignibus imperatorijs indutus ad Theodosium vinctus perductus est, cuius infelicem statum Theodosius commiseratus, oculis eum ad parcendum compositis aspexit, cum mili-

Pacatus in
Paneg.
Theo.

milites indignati eundem Maximum à
 ctu Theodosij abstrahentes abscisso
 eius capite necauerūt, ne miserendi ipsi
 dosio locus esset. Paulo post Andrago
 classis præfectus, audita Maximi necem, se
 cipitem dedit in fluctus, eo namq; modo
 ditor Gratiani, vt par erat, interijt. Secutus
 est mors Victoris pueri, Maximi filij, cui
 Arbogastes Comes proditione confectus
 Briranni Maximum qui fuerant secuti, in
 periere. De interitu Maximi Gilda Socrus
 ait: Apud Aquileiam urbem capite necatus
 cæditur qui decorata totius orbis capita
 no quodammodo deiecerat.

Socr. li. 5.
 cap. 14.
 Zosim. li. 4.
 Paus. Diac.

3. Arbogastes Comes Valentinianum
 niorem Imperat. laqueo strangulauit. Et
 tam immane facinus perpetratum ei
 contigerunt dextera, innumerisque
 auctus fuit victorijs. post necem vero
 ratoris, iusto sanguine in eum clamante
 dictam, semper in deteriora est prolap
 Adhæc tunc cum Theodosio paruit tan
 structum præsidij Maximum ipse min
 cœpit, cum vero aduersus eundem Theo
 sium collectis Gallorum Francorumque
 ribus sub Eugenio tyranno exundauit,
 gna facilitate succubuit, ait Orosius. Et
 inuictis erat precibus sanctissimi sacer
 Ambrosij, quibus exutus, animo confu
 tus, fractus viribus, vt alter Cain, pau
 tremens, profugus, non amplius man
 dens,
 pi se fu
 necis
 suime
 lenta r
 Arbog
 vitæ I
 prio lo
 dianus
 At f
 Non
 Ensi
 Hatt
 tempo
 succen
 xisse n
 li, pane
 elient,
 eum ta
 Rheno
 eto agg
 mag li
 a dæm
 quod p
 mis ded
 Sed P. S
 piscopi
 Tam Sin
 Regē Po
 Polonic
 autē pec

li. 7. c. 33.

dens, sed pedibus, se subducens è pugna tur-
 pi se fugæ commisit, culpa insequente reum
 necis innoxij Imp. Valentiniani, quæ ipsum
 suimet vltorem esse coëgit impulitq; sibi vio-
 lenta manu inferre supplicium. Socrates ait:
 Arbogastes tantæ cladis auctor, vbi nullam
 vitæ spem sibi reliquam intellexerat, pro-
 prio se ense obtruncavit. De eodem Clau-
 dianus:

At ferus inuentor scelerum traiecerat altum

Non vno mucrone latu, duplexq; tepebat

Ensis & vltices in se conuerterat iras.

6.

Hattonem Episcopum Moguntinum famis
 tempore pauperes in horreum congregatos
 succenso horreo combussisse scribunt, ac di-
 xisse nihil eos à muribus differre, quòd, vt il-
 li, panem comederent, ac nulli præterea vsui
 essent, ideoque mures vndique confluentes
 eum tanta rabie intuasisse, vt etiam in medio
 Rheno domicilium habentem flumine traie-
 cto aggressi sint ac deuorarent. Delrius disq.
 mag. lib. 3. p. 1. q. 7. f. 1. putat hunc Episcopum
 à demonibus murium specie esse necatum
 quod pauperes murium nomine tempore fa-
 mis dedecorasset & sibi duxisset persequèdos.
 Sed P. Serarius probat totum hoc de Archie-
 piscopi Moguntini muribus meram esse fabu-
 lam. Simili vero vindicta percussum Poloniæ
 Regē Pompilium ob patruos necatos omnes
 Polonicarū rerū scriptores testatur. Notandū
 autē peculiariter qd mures ex interfecto-
 rum tu-

li. 5. c. 24.
 Eadē Sox.
 lib. 7. c. 24.
 & Zof. li. 4.
 Bar. Anno
 Chr. 394.

rerum Meo
 guntiacarū
 li. 4. in ar-
 chiepisco-
 po 15. ca. 4o

al. Popio-
 lum.

mulis

mulis erumpentes Regem adorti sunt, nec
 nibus circumquaq; factis ab eodem intell
 do prohiberi potuerunt, & tandem (cum
 suis deserui & diuina ultione feriri con
 tur) à bestiolis illis laniatus est. Mart
 Cromerus lib. 2. rerum Polonicarum
 uem morbum, ait, Princeps simulat, pat
 neci destinatos acciri eius nomine vxor
 bet, conueniunt sine mora, commendat
 lios suos quasi iam moriturus, complect
 liebri eiulatu regia, & tandem in signum
 ris medicatum poculum illis offert, p
 re se simulans. Cum omnes ordine bib
 fingit se somno premi, illi vero digressi
 lo post cum venenum vitalia membra
 passet de statu mentis dimoti & furent
 ximo cum cruciatu cadunt & exanimat
 Re enunciata, mulier cadauera insepulta
 ipei mandat. Eos insidiatores vitæ principis
 ideo Dei vindicta percussos repente diu
 Sed non sinit inulta esse diu diuinum
 scelera. Nam ex cadaueribus putrefactio
 mures inusitatae magnitudinis impium
 cidam cum scelerata vxore atq; liberis
 entem quoquo versus per aquam flammam
 que persequuntur, nec claustra protuberant
 abigentium satellitum præsidia. Ad
 mum diffugientibus omnibus, absumptis
 us filijs, deinde vxore postremus ipse
 lenta morte à muribus in arce cruciatu
 sumptus est. hinc Clemens lanitius,

Quid pro
 dest breue
 ab homini
 bus euasif
 se supplici
 um, quãdo
 iram Dei &
 poenas ab
 ipso im
 probis con
 stitutas
 nec viuus
 euadere
 possum
 nec mors
 tuus.

*Discite iustitiam qui propter lucra paratas
Fertis & exertas ad scelus omne manus,
Est Deus, est scelerum vindicta, est pœna malorū,
Vnde putes minime posse venire, venit.*

Milo quidam ob Pyrrhi Regis filiam in- 7.
terfectam in infamiam versus duodecimo
die extinctus est. Iustinus Trogi abbreviator,
lib. 28,

Apud Aelianum Macareus Mitylenensis 8.
Bacchi sacerdos hospitem qui depositum re- Lib. 13.
poscebat in templum seducens occidit, ibi-
demq; humavit. Exactis paucis diebus, patre
in templo sacrificante, filij volentes eius im-
molationem imitari alter alterum mactavit,
idq; cum mater rescuisset arrepto torre fili-
um qui adhuc reliquus erat, interfecit. His Pf. 118. Iu-
ad Macarea allatis, & ipse iracundia fremens stus es Do-
domum aduolauit ac vxorem interemit, pro- mine, &
pter hoc scelus comprehensus, & quæstioni- rectum iu-
bus subiectus, quid in templo egerat confes- dicialium
sus est. antequam vero publico supplicio af- tuum.
ficeretur in tormentis animam exhalauit.

Stoicos crebro cōmemorasse auctor est Ci- 9.
cero, duos Arcades familiares Megarā venisse, 1. de Diuin.
quorū alter ad cauponem alter ad hospite di- Somnium
uerterit. His, postquā cœnatū esset, quiescēti- à Deo im-
bus, concubia nocte visum esse ei qui in ho- missum ve
spitio erat illum alterum orare vt subueni- homicidij
ret, quod sibi à caupone interitus pararetur. reus pro-
Eum primo perterritum somnio surrexisse. deretur.
deinde cum se collegisset, idq; visum pro ni-
L hilo

hilo habendum esse duceret, recubuisse. T
 ei dormienti eundem illum visum esse
 re, vt quoniam sibi viuo nō subuenisset
 tem suam ne inultam esse pateretur, se
 factū in plaustrum à caupone esse coniectū
 & supra stercus iniectum, petere vt man
 portam adesset, priusquam plaustrum ex
 pido exiret. Hoc vero eum somnio cōm
 mane bubulco ad portam præsto fuisse
 fuisse ex eo quid esset in plastro, illum por
 ritum fugisse, mortuū erutum esse, caupo
 re patefacta pœnas dedisse.

10. Aristobolus Hircani filius post mar
 Ioseph. li. me enectam, fratres in vincula coniectos
 13. antiq. tigonum ex omnibus vnum charum hab
 Iud. c. 29. Cum vero & hunc, à calumniatoribus
 & 1. de bel- tus, interfecisset, paulo post corruptis
 lo Iud. c. 3. bus sanguinem vomere cœpit, quodam
 Quid non tempore contigit vt dū quidam ministrus
 efficit li- sanguinē, qui vomitu redditus erat, per
 uor & calu- ceptum foras efferret, eodem in loco
 nia. tigonus cœsus erat, extātibus adhuc cœ
 maculis, cum pelui laberetur. Quod cum
 mestici viderent ploratum tā ingentem
 derunt vt ab Aristobolo intus audiri possent
 Tum ille sciscitatus est quid sibi clamor
 voluisset. Famuli & domestici quaque
 benter id quod actum erat multum alle
 gente tamen domino rem omnem aper
 Tunc Aristobolus intelligens diuino
 factū vt quo loco fratris sanguinem

Suspecta
 nobis sunt
 quæ dissi-
 mulantur
 silentia.

Ibidem & sanguis eius effunderetur, in hæc
 verba prorumpit, non ergo Deum latitura e-
 rant tam impia mea facinora; vel plurimas
 effundens lacrymas & gemitum ex imo pe-
 ctore ducens; ergo non latet Deum, inquit,
 meum impium ac sceleratum facinus, quan-
 do tam cito reposcor ad pœnas cognati san-
 guinis. O corpus impudens quousque reti-
 nebis animam quam materni simul ac fra-
 terni manes flagitant? cur non semel eam
 reddis, ne sic per partes opus sit libare meum
 sanguinem, atque ita parentare oppressis per-
 nefas & parricidium, vix ea fatus erat, cum ex-
 halaret animam.

Suetonius auctor est omnes Iulij Cæsaris
 interfectores male perijsse, imò nonnullos
 eodem pugione quo illum necauerant sibi ip-
 sis mortem consciuisse.

Adrianus Imperat. Severianum quen-
 dam occidit nullius criminis obtentu, sed
 quia agrè tulerat Lucium Commodum abi-
 ipso Cæsarem creatum esse. Hic antequam
 moreretur ignem postulauit, & suffitum fa-
 ciens, vos, inquit, Dij scitis me nihil com-
 meritum Precor autem vt Adrianus optet
 mori, nec possit. Hanc imprecationem non
 multo post Adriani grauissimus morbus se-
 cutus, in quo tantis doloribus conflictatus fu-
 it vt non solum extinguere optaret, sed & sei-
 psum interficere vellet.

Dens vi-
 dicem ha-
 bet oculi.
 M. Aurel.
 imp. ep. ad
 Cincinna-
 tum amicu:
 A iustitia
 diuina &
 malefacto-
 rum pœna
 & recte fa-
 ctorum emu-
 neratio ex-
 spectanda
 est.

11.

12.

Xiphil. &
Zon.

L 2

Va-

13. Valens imp. non multis post annis
 occidi Comitem Theodosium patrem Theodosij imp. iusserat, ipsemet à Gothis fuit interceptus, iustis. Dei iudicio, iuste enim vivatur qui iniustam alteri mortem mandatur.

14. Imp. Constans II. impulsu malorum
 monum fratrem suum Theodosium con-
 cratum iam diaconum nece abstulit, ha-
 deliter fratricidium sacrilegio magni-
 mans. Ista vero haud impune patrauit,
 enim fusus sanguis innoxius à Deo vindicatur
 vt omnibus vitæ suæ diebus, instar Cain
 scientiæ stimulis agitatus, profugus &
 viueret super terram, eo infelicio, quod
 sicut ille signum accepit à Domino ne
 quo interficeretur: etenim insequente
 culpa, tremens ubiq; locorum fuit, & per
 sed etiam ea ex causa infelicissimus, qui
 oculos positum proficuum remedium
 tentiæ non arripuit, sed in fuga insanus
 dium collocavit, vanè putans, mutatione
 corum, ab insequente se culpa non ex-

Diuina vl- posse defendi. Sed cum extinctum
 tio exagi- fratrem & obliuione sepultum omnino
 tat imp. uit, didicit suo dāno miser superesse po-
 dem homini quod viuat & clamet. Nā Theodosius à morte sua Constantio crebro per-

Cedren. tem visus est habitu diaconi poculum
 compen- ne plenum porrigens atq; dicens, Bibe
 dium. ac si diceret; inebriare fraterno sang-

quem fudisti, tale decet propinare poculum
 plenum sanguine auidæ crudelitati. Explere
 cruore germani porrigentis, non vt olim in
 Ecclesia porrigebat in tuarū redemptionem
 culparum sanguinem Christi (in sacrosanctis
 mysterijs), sed in vltionem paratum. Sume
 de manu non sanguine agni refertum pocu-
 lum, quo percussor angelus abigatur, sed qui
 vltorem excitet in te Deum. Accipe sangui-
 nem victimæ, non quo sancitum est fœdus,
 sed quo tua est damnatio comparata. porrigo
 calicem non saluarem sed ira Dei poculum
 plenum, quod haurias est necesse. Meus ecce
 sanguis, qui tuum à Deo vindice suis vocibus
 exigit. Audiebat hæc & metuebat Imperator,
 vltrice accusante pariter conscientia, & fugi-
 entem (in Siciliam) maioribus clamoribus in-
 sequente. Tandem anno Christi 668. in Sici-
 lia, Syraculis, in balneo occiditur à suis. Per-
 tulit pœnas etiam Sacrilegij (de quo Sigon. li.
 3. de regno Italiae) & perferet sempiternas

Exod. 12.

Isa. 51.

Anno Christi 797. Constantinus Imp. græ-
 corum (consilio matris suæ Irenæ & consilia-
 riorum eius) orbatus est oculis simul & vita.
 Non autem nisi irato in eum numine vindi-
 ctam exposcente de fuso ab eo innocentium
 sanguine facta hæc esse Theophanes tradit.
 Sic cum Constantinus Magnus frigore vene-
 ni Crispum filium suū (quod in suspicionem
 venisset quasi cum Fausta nouerca consuesce-
 ret) & Faustam coniugem (calore balnei) in-
 terfecit,

15.

16.

L 3

terfecit, percussus est lepra, quomodo
cōsuevit peccata vlcisci ac potissimum
bientium Regum, Nu. 12. 4. Reg. 5. 2. Par.

17.
Vide in lo-
co de pa-
rentib. &c.
exemplum
6.

Ludmilla vxor Boriuorij Ducis qui
mus è Bohemis nomen Christo dedit, à
impijs est occisa neq; vnquam potuit locu-
le in quo cades est patrata à sanguine ma-
lis abstergi, neq; area in qua est sepulta
quam recipere defunctum, quod si cades
liquod conderetur in ea, protinus alter
reperiebatur foras eiectū. Testatur Dabo
adhuc exstare in Bohemia nepotes homi-
rū familiamq; ipforū, & cunctis insigni-
dā transmissa in ipsos inesse, cumq; alter
barba nimis rufa, alter male pedibus affi-
quicūq; ab ijs pgnati sunt eodē modo vici-
Prædixit multo ante Ludmilla necem
ad illam se ex composito ferendam para-

18.

Boleslaus eius filius odio Christiani-
glionis & regni cupiditate iussit occidi
suum Venceslaum, cuncti verohuius huius
dæ vel in furorem versi ex alto se in pro-
dederunt, vel proprijs ensibus se trucidarunt
Drahomira cuius consilio fuit interfecit
milla terræ hiatu miserimè est absorpta
ries, qui sanguine Venceslai fuit adspersa
quam potuit abstergi.

19.

2. Macc. 4. Andronicus Oniam ponti-
dolo occidens postea purpura exutus
per ciuitatem circumductus, in eodem
in quo Oniam interfecerat, occiditur.

DE POENIS HYPOCRITARVM.

Impostor quidam scelestissimus ex Paro
 insula oriundus, immanissimorum crimi-
 num reus (patrem enim suum necauerat, &
 amore puerorum turpiter infamatus erat)
 patrium solum vertens pœnæ timore per-
 territus in regionem in qua minus cognitus
 esset, proficisci in animum induxit. Sed quo
 (rebus suis ad incitas redactis) omnia ad vi-
 tæ usum sibi suppeditarentur abunde, pro-
 spiciens lustransque mente vniuersum terra-
 rum orbem, cum nulla sibi gens visa esset
 quæ alios libenter ad se venientes suscipe-
 ret, & peregrinos benevolentia prosequere-
 tur officijs, quos præsertim suæ esse sci-
 ret religionis homines, nec aliam quamli-
 bet nationem tanta liberalitate prosequi e-
 gentes ac miserabiles quasq; personas perin-
 de ac Christianos, mox ad eos proficiscendi
 cõsiliu inijt. Ad hos cum peruenisset (pere-
 grini specie & habitu, quamuis animo vul-
 pino ac subdolo) eos conueniens se Chri-
 stianæ religionis cupidissimum dissimulauit,
 quid plura? dedit nomen, initiatur bap-
 tismate, ad eumque loci gradum prouectus est
 tandem vt profiteretur inter Prophetas ac ce-
 teros rerum sacrarum principes, quippe qui
 se & magistrum, qui alios fidem Christianam
 doceret ac sacros libros interpretaretur, nec
 non & alios à se cõscriptos legendos traderet.

L 4 At

I.
 Hæc Bar.
 Anno
 Chr. 75 ex
 Luciano,
 quasi ex
 stercore
 aurum se-
 ligens.

Quæ Chris-
 tiani pri-
 mæ illi-
 us & à Chri-
 sti atate
 propioris
 Ecclesie
 officiosi &
 humani in
 peregrinos
 fuerint dis-
 ce ex Chri-
 stianorum
 capitali
 hoste Lu-
 ciano.

At ne quid sibi deesse videretur quod ad victur
 men Apostolicæ perfectionis spectare morte
 set, operatus est vt pietatis causa detructo pauci
 tur in carcerem, vbi velut nouus Paulus runt.
 etus gloriôsè sua vincula ostentaret. Sed (Chris
 consilio hæc omnia faciebat vt ex oblatio modum
 bus Christianorum sponte ac largiter de de per
 um ingentem pecuniæ vim ea arte corradam n
 ret, qui, cum in his præstandis officijs illi redijt.
 nificentissimi haberentur, quæ non pro arte in
 sent eius causa quem nondû sibi perspetuenera
 velut Apostolû alterum iam haberent. Cluituru
 primum eum è carcere liberare, & nulli incend
 centes impensæ redimere conati essent, præsen
 voti compotes facti, hisce eum quotidie scripsit
 sequebantur ac fouebant officijs & coler. Ann
 obsequijs. Mane ilico videre erat iuxta delubri
 rem præstolantes anus, viduas quas illic qu
 orbos puerulos, illorum enim pars etiam militar
 intus cum illo somnum capiebant, contra, lic
 pecunia custodibus, exinde omnis genideret
 cœnæ inferebantur variæ, & sacri inter sub pra
 mones dicebantur. Quin etiam in Africadinem,
 rasq; vrbes fuisse constat ex quibus venenieniba
 quidam laturo auxiliu, Christianis mæc fier
 tibus ex publico, neq; non collocuturi tes, rep
 rum consolaturi. Multæ ei ab illis mitem, &
 tur opes sub vinculorum prætextu, nec sto eni
 garem rerum prouentum lucri faciebat. statim
 nim haud dubitanter sibi persuaferunt dixerunt
 mnino immortalitate potituros perpetua, &

Studia pio
 rum erga
 impium.

Collata v-
 herissima sti
 pe eum lo-
 cupletarunt.
 Cur Chris
 tiani nec
 bonis nec
 vitæ parit, sed omnia
 libèrissimè
 pfundant.

quod alio
peccare
a detru
Paulus
aret. Se
x oblat
rgiter de
rte cor
içijs ill
redijt. Post alias autem peregrinationes noua
on pro arte immortalē sibi gloriam paraturus,
perspetuere tamen scelerum suorum supplicium
erent. Cluiturus in Olympijs solenni pompa se dedit
& nulli incendio exurendum. Cuius rei gestæ qui
i essent, præsens vidit historiam ipse Lucianus con-
uotidie scripsit.

& colat Anno Christi 401. Cum Gazæ Marnijon
iuxta delubrum à Christianis combureretur, erat
uas ipse illic quidam, ait M. Diaconus, ex præfectis
ars etiam militaribus quos vocant Tribunos, idolola-
t, contra, licet se simularet Christianum, hic cum
nnis gauderet direptionem quæ fiebat à militibus,
i inter sub prætextu quod curaret vt seruarent or-
in Africā dinem, flagellis crudeliter cædebat quem in-
ous veniebat ferentem aliquod spoliū. Cum
anis miter hæc fierent & ab igne corrupti essent parie-
cuturi tes, repente lignum ardens cecidit in Tribu-
is miter num, & ei duplicem attulit mortem, perfra-
ctu, nec cto enim capite eius vsit reliquum corpus, &
iciebat statim Christiani glorificauerunt Deum &
aferunt dixerunt Psalmum 51. Quid gloriaris in ma-
perpetua litia, &c.

L 5

Qui-

Ad Ethni-
cismum re-
uersus sine
miserimū
vitæ suæ
imposuit.

2.

3.
 Pessimè
 cessit hypo
 crisis vel si
 mulatio
 Absoloni
 (2. Reg. 15)
 Gabaonitis
 (Ios. 3. 6. 9)
 Ananix &
 Sapphiræ
 (Act. 5. 3)
 Ambr. 2.
 de off. c. 22
 li. 3. c. 10. 11

Quidam pauperes, ait Cassiodorus
 trip. lib. 9. cap. 48.) studentes Epiphanius
 (Episcopum) arte deludere, ut eis aliquid
 ret, cum iter ageret, vnus eorum supinatus
 prostravit in terra, alter vero stabat
 mortuum deffens, nec habens vnde eum
 lire possit. Epiphanius autem superueniens
 orauit, ut sub quiete dormiret, & sepe
 necessaria præbuit, simulque consolatus
 flentem dicens: quiesce fili à lacrymis
 enim fletu resuscitari poterit. Cumque
 cessisset Epiphanius, cœpit ille pulsare
 um ut resurgeret. Et cum hoc secundo
 fet, dicens, surge hodie tuis laboribus
 mur, & ille penitus non sentiret, cognovit
 verè mortuum, cucurrit ad Epiphanius
 flens & petens ut eius socium suscitaret
 ille consolatus est eum, hortans ne ferret
 uiter quod euenerat, non tamen desistens
 denuo suscitauit. Hoc enim credo magis
 gestum ut ministri Dei non facile deludantur.

4.
 Simile narrat Greg Nyssenus in vitæ
 goriij Thaumaturgi de duobus pauperibus
 Hebræis quorum alter se mortuum in
 publica confinxerat, alter vero mortuum
 deplorans necessaria ad funus à Gregorio
 lac iter habente postulabat, cui pallium
 B. Greg. ilico iniecit, & cœptum iter pro
 tus est, at pallij iniectio animam è jacenti
 pore eiecit.

B. Greg. 4. dial. ca. 38. Est, inquit, apud nos
nunc Athanasius ex Mauria presbyter, qui in
diebus suis Iconij rem terribilem narrat eue-
nisse. Ibi namque, ut ait, quoddam mona-
sterium Thongolaton dicitur, in quo qui-
dam monachus magnæ æstimationis habe-
batur, bonis quippe cernebatur moribus at-
que in omni actione sua compositus. sed si-
cut ex fine respauit, longe aliter quàm ap-
parebat fuit. Nam cum ieiunare se cum fra-
tribus demonstraret, occulte manducare
confueuerat. quod eius vitium fratres om-
nino nesciebant. Sed corporis superuenien-
te molestia ad vitæ extrema perductus est.
qui cum iam esset in fine, fratres ad se om-
nes qui monasterio inerant congregari fe-
cit, at illi tali, ut putabant viro moriente
magnum quid ac delectabile se ab eo audire
crediderant. quibus ille afflictus & tre-
mens compulsus est prodere, cui hosti tra-
ditus cogebatur exire. Nam dixit: quan-
do me vobiscum credebatis ieiunare, oc-
culte comedebam, & ecce nunc ad deuo-
randum draconi traditus sum, qui cauda sua
mea genua pedesque colligauit, caput vero
suum in ra meum os mittens spiritum me-
um ebibens extrahit. quibus dictis statim de-
functus est, &c.

Delrius disq. mag. lib. 3. p. 1. q. 2. in Hispania
quadã in vrbe, ait, magni nominis concio-
nator

5.

6.

nator qui cum alijs prædicaret, ipse reprobatus
 vel factus, vel permanfit, familiaris erat
 dam viro nobili cui formosula vxor, la-
 sta matrona, hanc cœpit hircus ille effu-
 deperire, nec diu ignem sinu fouit occu-
 aperit animum, & mulieri flagitium ma-
 suadere. illa certa tuendę castitatis sedula
 natur ad saniozem mentem reducere de-
 tiâ. Sed erat oleū camino addere, vt nati-
 accensam vehemētius aqua iniecta exal-
 vt gliscat incendiū, sic admonitiones huius-
 tro inflammabant. Nec desijt vrgere de-
 pertæsa molestiarum Itatuit vlcisci ne-
 nem, rem totam pandit marito, quem ne-
 nus quam Atridas talis dolor vrebatur, et
 su vxor tempus addicit: venit nox optata
 lè amanti. Maritus cum aliquot famulis
 giè armatus erat in propinquo conclau-
 miliarem hunc haud familiariter excep-
 operiebatur aduentum matrona. Tandem
 tibi sæculari habitu accinctum gladio, in
 gione, deducem illam audacter suble-
 tur, & postquam confedisset veterem cur-
 nam iterat. mulier refutat, & negat, vti
 fecerant audaciorem tenebræ nocturnæ
 chum, & vim parat. vis vi repellitur, tunc
 verita mulier, exclamat, & conditum ma-
 signum contenta voce tollit. Surdo (quod
 iunt) fabulam, nec maritus, nec quisquam
 currit. Quid ageret? fugeret? tenebatur
 chijs fortioribus, consentiret? mors pro-
 pecca-
 tes, ar-
 mat,
 Glac-
 rebar-
 eum e-
 rat ad-
 dauer-
 clauē,
 famul-
 clama-
 perge-
 cata (q-
 bi in se-
 effert,
 ento p-
 res no-
 carcer-
 nolcitu-
 correg-
 perato-
 bium;
 mome-
 optare-
 cum co-
 omnes
 tor ait,
 uerfa P-
 cepto t-
 Proxim-
 dit ille

peccato potior honestati. vngues ergo & dentes, arma stringit muliebria, & faciem deformat, sed præ furore hæc ille vix sentiebat. Gladium deposuerat, dorso pugiunculus hærebat: vt aduertit matrona, inter luctandum eum eripit à tergo, & stricto mucrone perforat aduersarium, & vita priuat. Collabatur cadauer, victrix vix sui compos adcurrit in cõclauē, vbi maritū abdiderat: inuenit illum & famulos omnes mortuis quã viuīs similiores, clamat, vellicat, trahit, nihil non agit vt experefaciat, at illi consopiti manebant, suspicata (quod erat) maleficio id fieri, & videns sibi in seipsa spes omnes locatas cadauer domo effert, & in plateam abiicit cum gladio & cruento pugione. interea dum ibi iacet, circitores nocturni in cadauer incidunt, ferunt in carcerem, facie lota, etsi non facile, tamen agnoscitur concionator. Prætor seu (vt vocant corrigidor) prudentia pollebat, silentio imperato præsentibus, summo mane adit cœnobium; euocat Priorem, ait se de re maximi momenti cum ipso coram tota familia agere optare: iubeat omnes ad vnum in capituli locum conuenire, facit Prior, conuenere viuī omnes, nam mortuus ille solus deerat. Prætor ait, videri sibi aliquem deesse, re animaduersa Prior, vere, inquam, omnes adsunt, excepto tali, (& nominabat) qui fors nunc se ad proximam parat concionem. ipse quoq; subdit ille, vocetur, mora haud longa futura, currunt

runt nonnulli vt vocent: cubiculo clauso
 tant ostium, nemo respondet. it ergo cū
 re ipse Prætor, & ianuā vi referant, nemo
 in cella, duntaxat fax, ardens & obscurus
 cens, defixa erat in camino. Mirari omnes
 stupere. Tum Prætor Priori & cōuentui
 rat, vbi & quale inuentum cadauer, & de
 lud auferunt è carcere, vt prophana lep
 ræ (quam S. Scrip. asini sepulturam vocat)
 rito tradatur, ecce tibi nobilis ille eun
 re, & rem omnem narrant: conferuntur
 menta temporis, reperiuntur euigilia
 fax exstincta. Sic & perfidia hypocrita
 statione omniū, & mulieris castitas a
 tudo laudibus totius vicinæ celebrata
 cile ex illic habitantium memoria del

7.
 Vi. in loco
 vlt. de ge
 henna tor
 mentis ex
 empl. 1.

Nota dolū
 diaboli
 quo pacto
 defuncti
 hæretici
 magi me
 moriam
 tucatur, vt
 plures ani
 mas illas
 quæc,

De Guidone de Lachia memor
 Luxemburgicus in catalogo hæ. lit. C
 in Episcopatu Brixienti ita simulasse
 tem vt pro altero S. Ioanne Baptista
 haberetur, sepultus itaque fuit per hom
 post mortē certis testimonijs in quibus
 prehenderūt hæreticū fuisse, quare de
 episcopi & aliorum prudentium assen
 sententiā tulerunt, cadauer exhumandū
 burendumq;. Exhumatur adstante pop
 ossa proijciūtur in ignem, sed ecce tibi
 demones (qui à nullis cernebātur) illas
 eleuāt & in aere suspensa tenent. inde
 puli indignatio, exclamāt, occidantur
 pus & monachi, qui stimulatī liuore

ossa cōburere conati. Quid cessamus? Deus id sibi nō placere demonstrat. Extimuit Episcopus, sed inquisitores eum adhortati sunt, ad Missam celebrādam ipse se accingeret, Deum potius miraculum facturū quam fidei caussam linat in periculo versari. Missa fuit de B. Virgine: ubi ventū ad corporis Domini eleuationē, demones in aere clamare cōeperūt, o Guido de Lacha nos defendimus te quantū potuimus: sed modo non plus possumus, quia adest maior nobis. Confestim ossa in rogum recidere, & incendio in cineres redacta fuere.

Doctorem quendam Lutetia Parisiorū sequebatur in oculis, amabat, colebat, obseruabat. Hic cum in grauem morbū incidisset & à medicis omnia tentantibus releuari nō potuisset, sacris omnib⁹ procuratis excessit è vita. quam esset omnibus charus ipsa supremi diei celebritas indicauit: nam ad eius exequias honorandas omnium ordinū homines cōuenerunt, quibus funus prosequentibus mortui corpus in templum illatū est in quo erat effossa iam & aperta sepultura. Cum autem sacri homines canebres hymnos Ecclesiæ more atq; instituto concinerent, & preces illas quas defuncto vigiliis appellamus, flebilibus numeris ac modulis decantarent, cantorq; ad illa verba ex Iob libro sumpta; Respōde mihi peruenisset, mortuus caput extulit, & ex feretro ipso iunctis & audientibus & obstupescens ita se loquutus, iusto Dei iudicio accusatus sum: quæ

vi. potenti-
am presen-
tiæ Domi-
nicæ cor-
poris.

Studium
Quæstorū
fidei præ-
senti a Deo
ope confir-
matur.

8.

Improbis
tas simula-
tionis arti-
ficio cōlata
licet homi-
nes fugiat,
tamen om-
nia specu-
lanti Deo
ignorata
esse non
potest.

Artem vitæ
professus
deliquit in
vita.

*Legi scien-
tia se vicif-
citur.*

*vi eandem
historiam
alijs verbis
in fine hu-
ius Theatri*

*Dicere quā
facere ma-
luit.*

que vbi dixit caput in lecto reposuit: bar-
tui audita voce omnes qui aderant, me-
totis artubus contremuerunt, sepultum
honorem caute & prudenter in proxi-
lum distulerunt, quorsum enim mor-
illa eruptura essent videre cupiebant. Po-
die cum multo plures rei inaudite famam
moti ad spectaculum concurrissent, re-
tisque exequijs cantor eadem illa verba
spōde mihi, tandem pronunciaffet, mo-
caput item attollens, iudicatum se esse
uit, qua finita voce in funebri puluere
dit. Nemo nō cohorrescit, admiratur
sed quia nondum satis explicata res era-
nium consensu tertia expectata vox
ambiguitatem tolleret, quæque damna-
an absolutus esset ostenderet. Die terti-
dimidiatis similiter exequijs ad illud
carmen cuius principium est, Respon-
hi, ventum esset, mortuus voce confes-
sto Dei iudicio se esse damnatum affir-
quæ mortui confessio omnium animos
culit & perturbauit. vita enim mor-
niebat in mentem, cum qua horribili-
tis genus minime congruere videbat.
Ergo omnes perterrefacti sibi metuen-
litudines cogitare, Deum in clamore
liberare, ambigere, & hæsitare inci-
Mortuus ex templo & sacris illis adibus
trina illa voce funestarat, extractus
tu, sine pompa, sine imaginibus in-

proiicitur, nec enim fas erat illius mortem honorari, cuius vita esset condemnata. apparuit non ita animo ac vita constitutum esse Doctorem illum ut ratio postulabat, quam erat immortalis Deo redditurus. Disciplinam non legem vitæ sed ostentationem scientiæ purauisse, neque alios monentem sibi obtemperasse, & suis decretis paruiffe. Nam appensus in statera inuentus est minus habens. Hoc inauditum horribileq; portentum, ac visum metuendum S. Brunoni qui rem spectarat, causam attulit Carthusiæ fundandæ, quæ iam annos quingentos vnis moribus & iisdem legibus viuit, nihilq; de prima asperitate detraxit, sed talis persistit & permanet qualem Bruno constituit.

Dan. 9.

Notent hoc quidam dissoluti religiosi.

Princeps Apostolorum Petrus simulationem vltus est in Simonem Magum sententiam damnationis intorquens, atque in Ananiam & Saphiram Apostolicæ seueritatis districtum gladium repentino impetu vibrans. Act. 5. & 8.

9. Simulatio vberem perennemq; diuinæ misericordiæ fontem exsiccet.

POENAE ICONOMACHORVM.

Post annum Domini 700. Hebræus quidam maleficus Ezidi Regi Arabum Mahumetano promisit 30. annos vitæ si in suo imperio iuberet imagines Christi & sanctorum ex Christianorum Ecclesijs auferri & comburi, iussit ille, sed cum Christiani non parerent immisit Arabes, & Hebræos in Ec-

1.

M cle-